

[Thestrup.]

Det er nemlig den anden ting, der gør et sådant indgreb betænkeligt. Er det i virkeligheden hensigtsmæssigt? Er det virkelig et egnet middel til at klare de opståede vanskeligheder? Et sådant indgreb forstyrrer i sig selv de selvregulerende kræfter og hindrer dem i at komme til at virke. Et byggestop skaber en ny ophobning af behov og frister dermed til yderligere reguleringer. Det er den gamle historie: den ene regulering trækker den anden med sig. Der skal en meget fast hånd til for at standse op ved den grænse, man selv har sat. Har den høje regering denne faste hånd? Jeg er ikke i tvivl om, at der nogle steder inden for den høje regering er vilje til igen at vende tilbage til friheden. Jeg tænker på den højtærede økonomiministers virksomhed i sin tid for kapitel V A, det første område, hvor der fandt frigørelse sted inden for byggeriet. Jeg tænker på retsforbundets gentagne forsikringer om, at de mere end alle andre ønskede, at man skulle lade være med at gribe ind fra statens side i borgernes forhold. „Lad folk være i fred“ brugte de engang som slagord. Det er ikke noget dårligt slagord, men det er ikke meget værd, hvis man ikke efterlever det. Forholdet er jo nemlig det, at det ene af de 3 regeringspartier, socialdemokratiet, i særlig grad er knyttet til de sociale boligsekskaber. Det, som ligger i det ærede medlem hr. Carl P. Jensens af mig citerede udtalelser, er netop et ønske om, at man igen vender tilbage til tilstanden, hvor en virkelig diskriminering af det private byggeri fandt sted til fordel for de sociale selskabers byggeri.

Det lyder så besnærende, når man taler om, at det private byggeri er for dyrt, og at der ikke bygges familieboliger. Jeg vil betvivle, at det er rigtigt, at der ikke bygges familieboliger. Jeg har her en opgørelse over de lån, som Provinsbankernes Reallånefond har givet. Det drejer sig om parcelhuse, og det viser sig, at det ikke er rigtigt, når man hævder, at denne del af byggeriet, altså det private byggeri, kun er luksusbyggeri og alt for dyrt.

Af de lån, der hertil er givet, er 2,3 pct. givet til landbrugere, 22,3 pct. til selvstændige og ledere, 16,0 pct. til funktionærer og medhjælpere, 34,0 pct. til faglærte

og ufaglærte arbejdere, 11,7 pct. til offentligt ansatte, 12,9 pct. til liberale erhverv og 0,8 pct. til andre erhverv. Disse tal synes ikke at tyde på, at det er ganske bestemte grupper i befolkningen, der bliver tilgodeset ved dette byggeri. Det synes tværtimod at tyde på, at dette byggeri er et byggeri, der kommer den gode og jævne befolkning til gode.

Belåningsværdien for de samme huse er for 12,0 pct. indtil 40 000 kr., for 20,7 pct. 40 000-50 000 kr., for 36,7 pct. 50 000-60 000 kr., for 15,6 pct. 60 000-70 000 kr. og for 7,6 pct. 70 000-80 000 kr. og kun for 7,4 pct. over 80 000 kr. Der er i alt fald ikke her tale om luksuslejligheder eller om byggeri, der kun er for de særlig godt stillede.

Nej, jeg tror, man skal være klar over, at det, man gør, hvis man går med til reguleringer, er at begive sig ind på en vej, der fører til statsreguleringernes genopliven, til boligministeriets almægtige stilling og en diskriminering af det private byggeri til fordel for de sociale selskaber. Og man bør betænke, at går man først nogle få skridt ad denne vej, er det svært at vende om.

Min konklusion bliver da den, at det er boligministeren, der har ansvaret for den overbeskæftigelse, der er i byggefagene. Det er hans långivning på et tidspunkt, da der var privat byggeri nok, der er grunden dertil. Efter vor mening burde han ikke være gået til dette meget farlige og i enhver henseende meget betænkelige indgreb, som byggestoppet er. Men nu er det altså den vej, man fra den høje regerings side er gået. Denne fejlagtige vurdering fra boligministerens side må imidlertid ikke medføre beslutninger af mere langsigtet og mere generel art, og den må i alt fald ikke medføre nogen form for diskriminering af det private byggeri til fordel for det sociale byggeri. Målet må være så hurtigt som muligt at få afviklet den opståede byggepukkel, og byggestoppet bør derfor ophæves, så snart der på ny er den fornødne arbejdskraft til igangsættelse af nyt byggeri, selv om man må se i øjnene, at den ophobning, der selv i en kortere periode vil finde sted, kan få generende virkninger for byggeriet.

Byggepuklen må vel være rettet ud i